

## ΣΥΝΟΧΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ – ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ

### ΑΣΚΗΣΗ

Ο μεγάλος αυτός φιλόσοφος επισημαίνει ότι η Αθήνα κατάφερε να αναπτυχθεί τόσο πολύ, όχι τυχαία. Αυτό το πέτυχε, γιατί κοινή πεποίθηση ήταν πως η στέρση ευκαιριών σε κάποιον να αναπτύξει τις ικανότητές του στο όνομα της ισότητας είναι άδικη και έτσι, έδωσε τη δυνατότητα στα πιο προικισμένα άτομα να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και να καλλιεργήσουν τις επιστήμες και τις τέχνες. Ο Πυθαγόρας, για παράδειγμα, (αυτός ο Τιτάνας της παγκόσμιας διανοήσης) σε άλλο τόπο και χρόνο, θα είχε καταλήξει να σπρώχνει ένα άροτρο. Αντίστοιχα, ο Ευκλείδης δεν θα είχε γίνει ποτέ ο μεγάλος μαθηματικός εκτός Αθηνών, χωρίς την ευκαιρία να ασχοληθεί και να αναπτύξει το ιδιαίτερο ταλέντο του.

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, αυτή η θαυμαστή Πολιτεία τους δίνει τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις ικανότητές τους, στην ιατρική, στα μαθηματικά, στη βιολογία και σε κάθε άλλη επιστήμη, τηρώντας συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Στόχος αυτών δεν πρέπει να είναι η προσωπική ευτυχία, αλλά το γενικότερο καλό της κοινωνίας. Οφείλουν, λοιπόν, να έχουν τη βούληση και συνάμα την υποχρέωση να χρησιμοποιήσουν υπεύθυνα τις δεξιότητές τους για την ποιοτική αναβάθμιση του κοινωνικού συνόλου. Σε διαφορετική περίπτωση, η αξία που έχουν θα χαθεί και θα καταστραφεί από την υπερβολική έπαρση, την απομόνωση και την αλαζονεία. Γι' αυτό και οι άξιοι θεωρούνται αξιόλογοι, εφόσον τους διακρίνει η εντιμότητα, η ευγένεια, η αξιοπρέπεια, ο σεβασμός που πηγάζει από τον αυτοσεβασμό και μια βαθιά αγάπη για την αλήθεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΟΕΦΕ 2023 ΓΙΑ ΣΥΝΟΧΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ (ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ) :

Με ποιον τρόπο η πρώτη παράγραφος συνδέεται νοηματικά με το περιεχόμενο της δεύτερης παραγράφου;

**ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΘΕΩΡΙΑ :** Όταν ζητείται να εντοπιστεί η νοηματική σχέση ανάμεσα σε παραγράφους, στην ουσία είναι επιτακτικό να αναζητήσει ο μαθητής την συνοχή ή αλλιώς τη νοηματική αλληλουχία μεταξύ των παραγράφων, όσον

αφορά στο περιεχόμενό τους ( δηλαδή το θέμα που προσεγγίζουν). Η σύνδεση ανάμεσα στις παραγράφους πραγματοποιείται με τους ακόλουθους τρόπους :

**Αιτιολόγηση** : Η δεύτερη παράγραφος δικαιολογεί την πρώτη

**Αίτιο - αποτέλεσμα** : Η πρώτη παράγραφος περιλαμβάνει τα αίτια και η δεύτερη τα αποτελέσματα μιας θέσης ή το αντίστροφο.

**Ορος – προϋπόθεση** : Η μία παράγραφος περιέχει τις προϋποθέσεις , ώστε να ισχύσουν τα νοήματα της άλλης.

**Προσθήκη νοήματος** : Η δεύτερη παράγραφος συνήθως συμπληρώνει το νόημα αυτής που προηγείται.

**Επεξήγηση** : Η μία παράγραφος επεξηγεί το νόημα της άλλης

**Παράδειγμα** : Η μία παράγραφος επεξηγεί το νόημα της άλλης με παραδείγματα

**Αντίθεση** : Η μία παράγραφος αντιτίθεται στο νόημα της άλλης παραγράφου

**Εμφαση** : Η μία παράγραφος υπερθεματίζει το νόημα και το περιεχόμενο της προηγούμενης.

#### **ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ :**

Η συνοχή ανάμεσα στην πρώτη και στη δεύτερη παράγραφο αναπτύσσεται με τη νοηματική σχέση του **όρου ή της προϋπόθεσης**. Ειδικότερα, στην πρώτη παράγραφο ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι οι αξιόλογες προσωπικότητες της Αθήνας ανέπτυξαν τις δεξιότητες και τις κλίσεις τους, επειδή θεωρήθηκε άδικη η στέρηση των ευκαιριών στους πολίτες. Το περιθώριο για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους δίνονταν μόνο, **εφόσον** τηρούνταν ορισμένες προϋποθέσεις, που παρουσιάζονται στην επόμενη παράγραφο. Αναλυτικότερα, στόχος ήταν η συνολική ευημερία με την αξιοποίηση του συνόλου των ικανοτήτων των πολιτών και όχι της ατομικής προόδου του καθενός ξεχωριστά. Ταυτόχρονα, αναγκαία ήταν η αποφυγή της αλαζονείας και η ανάδειξη ηθικών αρετών απέναντι στον συνάνθρωπο, στοιχείων, που απορρέουν από τον αυτοσεβασμό και την προσήλωση στην αλήθεια.

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ :** Όπως αντιλαμβάνεται κάποιος, η προσέγγιση των απαντήσεων επιβάλλεται να είναι κειμενοκεντρική και να επεξηγεί πλήρως την επιλογή της αντίστοιχης νοηματικής σχέσης, που αναπτύσσεται μεταξύ των παραγράφων.



Φιλολόγικοι Διαλόγοι